

Sygn. akt : VU 1505/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 11 września 2013 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 11 września 2013 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy S. K. prawo do emerytury od dnia 27 czerwca 2013 roku,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Sygn. akt VU 1505/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 11 września 2013r. odmówił S. K. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu organ emerytalny podał, że zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku innym niż określony w art. 27 pkt. 1 ustawy, tj. innym niż 65 lat. Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki nabycia prawa do emerytury ustala się na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 4 tego rozporządzenia „Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Zdaniem organu emerytalnego S. K. nie spełnia wymienionych warunków, ponieważ nie

udokumentował żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach. Zakład podał, że nie zaliczył wnioskodawcy do pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia:

- w Zakładzie (...) w W. od 23 lipca 1973r. do 11 lutego 1974r.

- w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 16 maja 1991r. do 29 marca 1993r. i od 15 maja 1995r. do 31 grudnia 1998r.

Zdaniem organu rentowego dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę dotyczące szczególnego charakteru jego pracy tych okresach zawierają nieprawidłowe zapisy odnośnie kwalifikowania tego zatrudnienia do prac w szczególnych warunkach.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca S. K. wnosząc o jej zmianę przez przyznanie mu prawa do emerytury.

Zdaniem skarżącego spełnia on warunki do uzyskania prawa do emerytury. Wskazywał, iż prace w szczególnych warunkach wykonywał:

- w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 7 listopada 1974r. do 1 kwietnia 1987r.

- w (...) Spółdzielni (...) w L. od 7 sierpnia 1989r. do 15 maja 1991r.

- w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 16 maja 1991r. do 29 marca 1993r. i od 15 maja 1995r. do 6 września 2004r.

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wniosła o jego oddalenie.

W uzasadnieniu organ rentowy podtrzymał w całości argumenty przedstawione w zaskarżonej decyzji. Dodał, iż okres zatrudnienia wnioskodawcy w (...) nie był rozpatrywany jako okres pracy w szczególnych warunkach – ponieważ nie został przedłożony jakikolwiek dokument potwierdzający tego rodzaju zatrudnienie.

Sąd ustalił:

S. K. urodził się (...) Nie jest członkiem OFE.

W dniu 27 czerwca 2013r. ubezpieczony złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o emeryturę. Do wniosku załączył świadectwa pracy i inne dokumenty, na podstawie których organ rentowy uznał mu 25 lat, 7 miesięcy i 12 dni okresów składkowych oraz 4 miesiące i 24 dni okresów nieskładkowych.

(bezsporne)

Wnioskodawca był zatrudniony kolejno:

1. w Przedsiębiorstwie (...)w L. od 7 listopada 1974r. do 1 kwietnia 1987r., początkowo do końca marca 1977r., na stanowisku pracownika budowlanego, zaś po uzyskaniu uprawnień spawalniczych w dniu 26 marca 1977r., na stanowisku spawacza-montażysty. Na tym stanowisku pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na spawalni, która była wydzielonym miejscem pracy w hali, w której ponadto znajdował również wydzielony warsztat elektryczny. W spawalni pracowało 4-5 osób. Pracowali oni przy spawaniu konstrukcji metalowych i ich elementów, bram, drzwi. Wykonywali oni wyłącznie prace spawalnicze. Spawane przez nich elementy i konstrukcje transportowane były następnie na określoną budowę. Gdzie były składane, montowane i spawane przez innych pracowników. W spawalni pracowali spawacze wykonujący wyłącznie prace spawalnicze, zaś na budowach, te wcześniej pospawane na spawalni konstrukcje, montowali i spawali spawacze-montażyści. (okres wykonywania prac spawalniczych wnioskodawcy od 1 kwietnia 1977r. do 1 kwietnia 1987r. – 10 lat i 1 dzień)

2. w (...)Spółdzielni (...) w L. od 7 sierpnia 1989r. do 15 maja 1991r. na stanowisku ślusarza-spawacza (1 rok, 9 miesięcy i 9 dni)

3. w Przedsiębiorstwie (...)w L. od 16 maja 1991r. do 29 marca 1993r. na stanowisku spawacza (1 rok, 10 m-cy i 13 dni) oraz od 15 maja 1995r. do 6 września 2004r. na stanowisku ślusarza-spawacza (do 31 grudnia 1998r. – okres 3 lat, 7 miesięcy i 16 dni).

Przedsiębiorstwo (...) powstało na bazie (...) Spółdzielni (...). Oba te zakłady prowadziły podobnego rodzaju działalność polegającą na wykonywaniu remontów hutniczych – w tym remontów pieców szybowych, anodowych, konwektorów, kesonów i innych urządzeń związanych z produkcją miedzi, konstrukcji stalowych hal, wymianą rurociągów itp – na wydziale pieców, na wydziale przygotowania wsadu. Remonty te odbywały się w ruchu ciągłym danego oddziału. Remontowane było jedno z pracujących na oddziale urządzeń, a pozostałe w tym czasie normalnie pracowały.

Będąc zatrudnionym zarówno w (...) i w (...) wnioskodawca pracował w kilkusobowej brygadzie składającej się z 2-3 spawaczy, kilku monterów i brygadzisty. Brygada ta wykonywała remonty pieców szybowych, anodowych, konwektorów, kesonów i innych urządzeń na oddziałach produkcyjnych huty miedzi. Wnioskodawca w większości wykonywał prace spawalnicze oraz związane z samodzielnym przygotowaniem elementów, które potem spawał. Pracował przy wycinaniu przy użyciu palników acetylenowych zużytych elementów metalowych rurociągów i urządzeń służących do produkcji miedzi, montażu i spawaniu nowych elementów w tych urządzeniach, przy demontażu i montażu konstrukcji metalowych hal produkcyjnych w hucie. Prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dowody:

1) akta osobowe wnioskodawcy z (...): zaświadczenia o ukończeniu kursu spawacza k.17, 72, 70, umowy o prace k. 77, 76, , zaświadczenia lekarskie dopuszczające do pracy k. 71, 52, 49, świadectwa pracy k.60, instrukcje stanowiskowe k.42-44, 32-33, zarządzenie nr 7/98 w sprawie prac szczególnie niebezpiecznych k.38-39,

2) protokół rozprawy 30.04.2014r.:

- zeznania świadków: L. M. 00:07:36-00:15:00

K. B. 00:15:00-00:20:11

A. K. 00:20:11-00:30:29

J. B. 00:30:29-00:42:17

- wyjaśnienia wnioskodawcy: 00:42:17-00:56:03.

Sąd zważył:

Odwołanie wnioskodawcy jest uzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 01 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt.1, tj. innym niż 65 lat dla mężczyzn. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W sprawie bezspornym był fakt i w dacie wydania decyzji przez organ emerytalny wnioskodawca S. K. miał skończone 60 lat i wymagany okres zatrudnienia 25 lat.

Sporną kwestią wymagającą ustalenia sądu było natomiast to, czy wnioskodawca posiada nadto 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczony nie spełnia tego warunku, ponieważ nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie uznał wnioskodawcy jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie(...) w L. od 16 maja 1991r. do 29 marca 1993r. i od 15 maja 1995r. do 6 września 2004r. Dodał, iż okres zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 7 listopada 1974r. do 1 kwietnia 1987r., nie był rozpatrywany jako okres pracy w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca zaś wskazywał, iż okresy zatrudnienia w(...), (...) i (...) to okresy wykonywania przez niego pracy w szczególnych warunkach. Co uzasadnia przyznanie mu prawa do emerytury.

Z treści § 21 ust. 1 pkt. 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń wynika, że jeżeli pracownik ubiega się o przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury.

W świetle § 2 Rozporządzenia powyżej przywołanego zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach, wyłącznie na podstawie dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody” (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984r. III UZP 48/84) W innym orzeczeniu Sąd Najwyższy zajął podobne stanowisko, uznając, że „w postępowaniu odwoławczym przed (...) okręgowymi sądami pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno – rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu likwidacji zakładu pracy lub zniszczenia dokumentów dotyczących takiego zatrudnienia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1985r. III UZP 5/85). Z kolei w uchwale z dnia 10 marca 1984r. Sąd Najwyższy orzekł, że „okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego (...) pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (...) mogą być ustalone w postępowaniu odwoławczym także innymi środkami dowodowymi niż zaświadczenie zakładu pracy” (III UZP 6/84).

Sąd podzielił stanowisko wnioskodawcy, iż ma on wymagany 15-letni okres w warunkach szczególnych.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentów w aktach osobowych, zgodnych zeznań świadków i wyjaśnień wnioskodawcy – pozwala na przyjęcie, iż:

- w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...)w L., uzyskaniu uprawnień spawalniczych (w dniu 26 marca 1977r.). od 1 kwietnia 1977r. do 1 kwietnia 1987r., wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace spawalnicze (**10 lat i 1 dzień**) – ujęte w wykazie A dziale XIV p. 12 będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z dnia 18 lutego 1983r.)

- w okresie zatrudnienia w (...)Spółdzielni (...) w L. od 7 sierpnia 1989r. do 15 maja 1991r. (**1 rok, 9 miesięcy i 9 dni**) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 16 maja 1991r. do 29 marca 1993r. (**1 rok, 10 m-cy i 13 dni**) oraz od 15 maja 1995r. do 31 grudnia 1998r. (**3 lata, 7 miesięcy i 16 dni**) wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w postaci bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na

oddziałach będących w ruchu, na których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie - ujęte w wykazie A dziale XIV p. 25 będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r.

Na podstawie zgromadzonych dowodów nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawca ma łącznie (po odliczeniu okresów zasiłków chorobowych po 14.11.1991r. – 4 m-ce i 24 dni) **16 lat, 10 miesięcy i 15 dni** okresów pracy w szczególnych warunkach, a skoro spełnia on nadto inne przesłanki wymagane dla nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym (60 lat), łączny staż ponad 25 lat i nie jest członkiem OFE - zaskarżona decyzja odmowna musi podlegać zmianie.

W związku z powyższym sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 11 września 2013r. i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 27 czerwca 2013r. (tj. od dnia złożenia wniosku).

W punkcie II wyroku, sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Zgodnie z treścią art. 118 pkt. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – w przypadku ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego – organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni, przy czym za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się dzień wpływu do Zakładu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi , że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności .

W rozpoznawanej sprawie okoliczności niezbędne do przyznania wnioskodawcy prawa do żadanego świadczenia zostały wyjaśnione na etapie postępowania sądowego. Dopiero bowiem w wyniku przesłuchania świadków i samego wnioskodawcy oraz analizy dokumentacji zawartej w aktach osobowych możliwe było dokonanie oceny charakteru prac wykonywanych przez skarżącego w spornym okresie zatrudnienia i zakwalifikowania tych prac według obowiązującego wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Reasumując, sąd uznał, iż - wydając decyzję w dniu 11 września 2013r. - organ rentowy nie popełnił błędu, skutkującego odpowiedzialnością za opóźnienie w przyznaniu świadczenia. W tym stanie rzeczy, sąd orzekł jak w punkcie II sentencji wyroku.